

BERLIN BYGGER. Noden är upplinningsmoder — det gäller inte minst i dagens Berlin. Här har man konstruerat en maskin, som gör ren tegelsten, hittade på ruinfallen. Kvinnorna sköter denna maskin, som med vassa egg rengör tegelstenarna, så att de kunna användas på nytt i återuppbyggnadsarbetet.

Klimatet kan förändras med atomvärmen!

Centralluppvärmning av hela städer.

LONDON den 3. (TT, fr. Reuters.)

Atomkraftsexperten prof. Massey, förklarade på torsdagen, att det troligen kommer att dröja tio år innan atomkraften kan utnyttjas industriellt. Troligen inriktar man sig till en början på stora stationära kraftverk, ty det blir möjligt att åstadkomma en oerhört mycket större (Forts. på sidan 4)

Himmler hade påtagit sig ansvaret för judemorden

Schachts sattes i koncentrationsläger för medverkan i 20 juli-attentatet mot Hitler.

NÜRNBERG den 3. (TT från Reuters)
Otto Ohlendorf, en liten man i skynligt grå kostym, tog plats i vittnesbänken på torsdagen för att redogöra för hur Gestapo och SD (Säkerhetspolisens) var organiserade. Han har själv innehaft ledande poster inom dessa organ. Vid ett förhöret, som han utsattes för de åtalade beklagar: Särskild föring styrde hela tiden på honom. Alla de åtalade tog på sig hörlurarna och lyssnade spött.

Ohlendorf medgav att under hans ledning 300 000 judar likviderades i Ryssland. Han hade personligen varit medverkande vid många massavrättningar. "Det var min idé att de som skulle åtalas inte skulle vara någonstans förrän i sista minuten. Därför skulle vi helt enkelt låta dem att de skulle vittna ett annat område."

Ohlendorf nämnde åter det samtal han haft med Himmler sent på sommaren 1941 i Nikolskaja, varvid Himmler förklarade att de som deltog i likvideringen inte hade något personligt ansvar — ansvaret tillkom enbart Himmler och ledaren.

Ohlendorf tillfrågades av den tyske domaren Niklasen vad som blivit av de judiska barnen. Ohlendorf svarade att orden gick ut på att den judiska befolkningen skulle likvideras i sin helhet.

"Barnen också?" "Ja, även barnen", svarade vittnet utan att man såg en blinkning i hans ansikte.

Försvaretsadvokat för riksbankensfrågan Ohlendorf om han kunde till att Speer planerat ett attentat mot Hitlers liv. Ohlendorf förnekade detta. Advokaten: Vet Ni att Speer ångrade överlämnade vittnet till de allierade så att

Tankfartyg exploderade och sjönk Järndäcket slets upp sidoplåtarna rämnade

Fartygskatastrof i Hammarbyleden
Två dödade, fyra skadade

STOCKHOLM den 3. (TT)

En våldsam explosion uppstod vid 8-tiden på torsdagsmorgonen i en tankångare, som låg vid A.-B. Hammarbyverken vid Hammarbykanalen. Flera personer befann sig ombord på ångaren, och brandkaren rymde ut med alla tillgängliga ambulanser jämte katastrofvagnen. Ångaren sjönk inom kort och ligger nu på botten. Två personer dödades och fyra skadades.

Den omkomne dockmästaren Karl Algot Lindgren befann sig inte ombord på fartyget utan gick på kajen, där han träffades av ett järnrör i huvudet och ljöt en ögonblicklig död.

Explosionen inträffade i tankångaren Westbris på 993 bruttoton och tillhörig Rederi A.-B. Ericus i Stockholm.

Först hördes en dov knall utan några synliga verkningar, men omedelbart efter följde en våldsam detonation. Det tjocka järndäcket midskips slets upp som om det varit av papper. Plåtarna stod rätt

upp kring det flera meter breda hålet. Aktermasten slets loss och kastades upp på ångaren Birger Jarl, som låg förtöjd vid kajen innanför Westbris. Även akterut slets däcket upp och sidoplåtarna ned under vattenlinjen rämnade. Fartyget började vattenfyllas och sjönk inom några minuter. Ett par av de ombordvarande kastade sig i vattnet, varav de blev uppdagna och ilandförda.

Westbris, som varit lastad med bensol, fördes till Hammarbyverken för reparation på juldagen.

Däcksplåt kastades hundratal meter.

Ångaren Birger Jarl skadades även vid explosionen. Underligt är att den icke råkade värre ut, om man betänker att kraften vid explosionen var så våldsam att en däcksplåt på ett par ton kastades ett hundratal meter upp i land på varvsområdet. Huset skadade och förstörut sprängdes långt från olycksplatsen.

Katarinapolisen meddelade vid 11.30-tiden följande förteckning över dödade och skadade vid ex-

FEM ÖVERLEVANDE FRÅN EN BY. I juli 1945 var byn Kalagon i Burma utsatt för en regelrätt förtörelse av den japanska militärpolisen. Endast fem personer, fyra män och en femtonårig flicka, undkom med livet den japanska massakern i byn. — Här ses en av de räddade peka ut en av de skyldiga japanerna.

plosionen: Döda: dockmästare Karl Algot Lindgren och motören vid Atlas Diesel Carl Wilhelm Theodor Ryvik, båda från Stockholm, skadade: svarare Stig Albert Nilsson från Malmö, donkeyman Ernst Efraim Risberg från Stockholm, svt-ram Herman Leonard Eriksson från Stockholm och plåtslagare Karl August Pettersson från Stockholm. Eriksson och Pettersson har blott ådragit sig ofarliga splitterskador.

En tjänsteman i springämnesinspektionen undersökte tankarna i Westbris på juldagen. Det konstaterades då att de inte var gasfria,

och fartyget kunde inte godkännas för arbeten. Sedan tankarna ångats och luftats, kontrollerades de annandag jul och befanns då gasfria. Att det vid explosionen funnits gas i dem är påtagligt, så som däckat var sprängt, men varifrån den gasen kommit vet man inte.

På annandagen, samma dag som tankarna kontrollerades på nytt, hade de två besättningsmän blivit illamående av kvarvarande gas i styrbords fjärde tank. Man undrar nu om det var i styrbords fjärde tank explosionen uppkom. Det var den luckan som fög i land.

"Kolboxbrud" från England till Karlstad.

Romantisk kärlekshistoria.

Bodde i fästmannens hem sen oktober utan polisens vetskap.

KARLSTAD den 3. (TT)

En romantisk kärlekshistoria har rullats upp i Karlstad, sedan det blivit känt att en engelsk "kransforsbrud", 19-åriga Mary Bell från Newcastle, som smugglats in till Sverige av en 23-årig karlstadsförmän, myndigheterna helt ovetande alltså oktober vistats i hans föräldrahem. Detta blev bekant då sjömannen kom till polisen för att begära pass och andra legitimationshandlingar för den (Forts. på sidan 4)

Gammal kvinna MÖRDAD av NATTLIG BESÖKARE

LINKÖPING den 3. (TT)

Ett morddrama synes ha utspelats i Metsjö, Värdsbergs socken, där 77-åriga änkefru Annä Jansson, som bodde ensam i en stuga, på torsdagsmorgonen anträffades död. Man trodde först att hon avlidit av stark näsblödning, varför polismanmälan blev fördröjd. När landsfiskal Fredenmark i Atvidaberg anlände till platsen kunde han emellertid konstatera att kvinnan hade flera xyhugg i huvudet, vilket tydde på att mord föreligger.

Fru Jansson hade av allt att döma tagits av daga av en ökan be- sökare någon gång mellan kl. 23.30 och 5.30 på natten. En grannefråga på morgonen att det lyste ur

alla fönster, varför hon gick bort till stugan. Både i förstugan och köket var talrika blodspår. Dörren till rummet var emellertid låst. Sedan man låst upp mötte en hemsyn. Intill sängen låg kvinnan utsträckt på golvet, iullt påklädd. Hon hade tilldelats svåra hugg i huvudet. I högra handen höll hon nyckeln till dörren.

I början trodde man att den gamla fått blodstörning. Först senare kom man underfund med att den gamla mördats.

Det vill synas som den gamla någon gång sent på kvällen fått besök. När hon öppnade hade hon tilldelats hugg i huvudet. Därmed vittnar blodstänkarna på väggarna i förstugan. Hon hade sjunkit samman men lyckats ta sig in i köket där blodspår visade att hon satt sig i sofan och lutat huvudet mot väggen. Därefter hade hon släpat sig in i sovrummet och låst dörren.

När mordet upptäcktes fann man en tiokronorsmedal på golvet i förstugan, vilket antyder möjligheten av att den gamla pengar har varit med i spelet.

Farligt utkräva för drygt skadestånd!

LONDON den 3. (TT fr. Reuters.)

Brittiska ingenjörer har i henvilighet byggt den första experimentella gasturbinen, som sannolikt kommer att revolutionera fartygsbyggandet och sjötransporterna i framtiden. Experter tror att Storbritannien, liksom det under kriget intogs första platsen då det gällde att utveckla reaktionsdriften, nu också skall ta ledningen för fullkomna gasturbinen för fartygsändamål. Ehuru ingenjörer i Sverige och Schweiz arbetar på gasturbintillverkning anses den brittiska vara långt bättre än någon tidigare. Man förklarar att gasturbinerna, då de monterats in på oceangående fartyg, får 25 procent större effektivitet än andra nu föreliggande framdrivningsmetoder. Farten blir högre och likaså lastförmågan. En av de största fördelarna med gasturbinen är att ångpannorna försvinner. Därmed ökas utrymmet en hel del.

Storbritannien erkänner sovjetväldet i Balticum?

LONDON den 3. (TT)

Reuters utrikespolitiska redaktör skriver: Den officiella beskrivningen av de lettiska, litauiska och estniska sovjetrepublikernas gränser i förordningen om valkretsarna för valet i Sovjetunionen har åter aktualiserat frågan om Storbritanniens och USA:s erkännande av de baltiska ländernas nya ställning.

Hittills har det inte förekommit någon ändring i den officiella brittiska inställningen, vilken innebär att Storbritannien inte de jure erkänner dessa områdes inkorporering i Sovjet. I London tror man inte att det finns något tecken på att Storbritannien åmnat ändra sin hållning inom den närmaste framtiden. A andra sidan har både Storbritannien och USA accepterat, fakti acceptat, genom att i närbergruppens anklagesbeskrift på med på att de baltiska staterna betecknas som sovjetrepubliker. Flera tillförlitliga iakttagare här anser att det innebär ett de facto erkännande och att det officiella erkännandet endast är en tidsfråga. Det förefaller troligt att frågan behandlas i samband med att man fastställer Tysklands gränser i Öster. Medborgare i baltiska staterna komma dock troligen ej att tvångsbekännas.

439.000 ton kol och koks införda under förra året.

STOCKHOLM d. 3. (TT)

Under hela året 1945 har till Sverige skeppats 307,000 ton kol och 132,000 ton koks alltså inalles 439,000 ton. Enbart under december var importen 88,212 ton, 44,410 ton kol och 43,802 ton koks. Från Polen utskippades under december till Sverige 24,778 ton kol, 3,190 ton koks, summa 27,968 ton, från USA respektive 19,632, 24,482, 44,114 och från Holland 16,130.

Arbetare hade antänt gasen med tändsticka

Räddade sig i sista stund före katastrofen.

Man får nu anse det klarlagt hur explosionen uppstått.

Några arbetare hade beordrats till sysslor ombord på Westbris och bl. a. hade en av dem fått i uppdrag att justera ventiler till något rör. Det var rätt mörkt, där han arbetade, och sedan han skruvat loss en ventil och lagt den ifrån sig, tände han på en tändsticka. Denna höll han någon decimeter från ventilhålet och ämnade med den lysa in i röret. Den gas, som strömmade ut ur ventilhålet, antändes av den brinnande stickan och det uppstod en första explosion. Arbetaren slogs omkull men skadades inte värre än att han kunde rusa upp på Birger Jarl. Strax därpå inträffade den andra kraftiga explosionen.

Sillfisket i går natt gav 375,000 kr.

Vacker vintersill, går till insaltning.

GÖTEBÖRG den 3. (TT)

Ett par hundra tusen kr. tog de i sillfisket på västkustens sysselsatta fiskarna in på torsdagen. Snörp-vadlagen gjorde natten till torsdagen en synnerligen vacker fångst av stor, vacker vintersill 30 à 40 distansminuter väster om Mäskär. Till Göteborgs fiskhamn infördes bortåt 10,000 lädar eller omkring 500,000 kg. Förstahandsvärdet av fångsten torde kunna uppskattas till 100,000 kr.

Motorträlarna hade under onsdagen ett gott sillfiske: ca 50 distansminuter nordväst om Skagen och införde till Göteborg på torsdagsmorgonen bortåt 10,000 lädar. Även denna fångst torde kunna ges ett värde av 100,000 kr.

En betydande del av sillen, som till 80 à 90 procent var av största storleken, inköptes för nedsaltning, som nu bedrivs på ett stort antal platser utefter bohuskusten. Även mellersta Bohuslän fick känning av torsdagens sillrush. Till Lysekil, Snögen och Gravarne infördes 18,000 lädar sill. Trots att medelpriiset pr. läda sjunkit från 35 till ca 10 kr., så sällen ej var av högsta klass, inbragte fångsten ca 175,000 kr.

dag. Vänlighet och frikostighet är inte bara god moral utan också sunt förnuft

Fredagen den 4 januari 1946.

Väldsam upplöpp i Kristianstad vid nyårsfirandet.

Hela poliskåren gjorde chock med batongerna.

Nyårsfirandet i Kristianstad nyårsnatten tog så våldsamma former att polisen måste mobilisera hela sin styrka. Ett våldsam upplöpp blev följden, och polistyrkan måste ta till batongerna för att rensa stadens huvudgata och för att över huvud taget komma fram genom den bråkiga folkmassan.

Uppträderna började med att polisen vid uppträdelsen av stadens centralare delar attackerades av en del ungdomliga nyårsfirare, vilka ställde sig hejande för bilen och vägrade släppa fram den samt okvädade polisen. Raketer, ryska smällare och gräshoppor brändes av i ett runt omkring polisen, och det knattrade som kulprutebeskjutning, varhelst poliserna visade sig.

Då det huvudsakligen var unga pojkar, som ställt till bråket, drog sig polisen i det längsta för att göra bruk av sablar och batonger. Demonstrationerna visade emellertid inga tecken att upphöra, och på Lilla torget samlades en folkmassa på 500-600 personer, som enstid vägrade släppa fram polisen. En skingringaktion blev oundviklig. Hela den tillgängliga polistyrkan i staden samlades, varpå polisen gjorde chock utmed Västra Storgatan och torget under användande av batongerna. Ett flertal av de ungdomliga bråkstakarna antecknades. Bl. a. anhölls en löröverksyngling, som uppgav falskt namn.

Klimatet kan...

(Forts från sid. 1)

energiutveckling om det är fråga om fasta anläggningar. Det är tänkligt att man skulle kunna ordna centraluppvärmning för hela städer liksom att smälta ned isfält för att därigenom få till stånd klimatförändringar.

Först sedan detta stadium, uppmanas torde det bli möjligt att fortsätta och utnyttja atomkraften t. ex. i motorer. Professor Massey anser emellertid att inte ens då konkurrens med bensin- och reaktionsdrivna motorer till en början kommer att bli särdeles allvarig, men när metoderna fulländats torde utvecklingen få stora återverkningar för motorindustrin.

"Kolboxbrud" från...

(Forts från sid. 1)

unga engelskan så att paret skulle kunna gifta sig.

De båda träffades på sjömannshemmet i Newcastle, där Mary arbetade som servitris och planerna på giftermål mögnade sedan sjömannen blivit efter sin båt. Några veckor senare kom en annan båt, S/S Vallonia, på vilken han fick hyra en kolbox. Flickan stuvades in i kolboxen med en riktig matsäck och hon klarade sig fint under den tre dagars långa resan till Göteborg. Där smugades hon i land och efter ett par dagars vistelse i Göteborg ställdes kossan till Karlstad. Sjömannens föräldrar tog emot flickan med öppna armar. Grannarna tog ingen särskild notis om hennes engelska härkomst, då man allmänt trodde att hon tillhörde de talrika f. d. fångarna från Belsen.

Amerikansk opinion mot ett erkännande.

Reuters korrespondent telegraferar från Washington:

Vid Moskva-konferensen upprepade Molotov sin regerings önskan att de tre baltiska republikerna skulle erkännas av Storbritannien och USA som sovjetrepubliker. På brittiskt håll sägs man vara gynnsamt inställd till ett sådant erkännande, varigenom de tre republikerna skulle få en likadan ställning som Vitryssland och Ukraina. Amerikanerna är mera försiktiga emedan de inser att ett erkännande från USA:s sida troligen skulle framkalla en explosiv reaktion i Förenta Staterna. Inga omedelbara åtgärder kan väntas och ryssarna anser att komma att utöva någon påverkan i saken t. v.

IZVESTIA SER PÅ NÜRNBERG. Ryske tecknaren Boris Jefimov har publicerat den här Nürnberg-teckningen i Izvestia, inspirerad av en artikel i den brasilianska tidningen Correio da Manhã, var det heter, att "oskyldigt folk dömes nu i Nürnberg".

Generalen som kritiserade judarna får lämna sin post.

Energiska judiska protester mot påståendet att inga pogromer förekommer i Polen.

WASHINGTON den 3. (TT) UNRRA-chefen i Tyskland, generalmajor Fredrick E. Morgan, kommer att avgå från sin post i morgon, erfar Reuters från säker källa.

Det var Morgan, som i går i Frankfurt förklarade, att de europeiska judarna planerar ett andra uttåg — denna gång från Europa. Han sade sig ha sett judar från Polen på ryska tåg från Lodz till Berlin. Han visste inte vem som finansierade resorna. Det vore inte fråga om förflyttade personer.

De brittiska judarnas förklaring att judarna i Polen har flytt därifrån på grund av dålig behandling bekräftar till fullo av officiella meddelanden, skriver Reuters medarbetare. Enligt en officiell uppgift för några veckor sedan från de polska judarnas centralkommitté förekom våldssamma antisemitiska oroligheter, varunder 116 judar mördades, på 25 olika platser i Polen under tre månader efter augusti-pogromen i Krakow.

Judarna uppmanas lämna Polen under hot om dödsstraff.

Förre amerikanske förbundsområden Simon Hirsch Rifkind, som

nu är juridisk rådgivare hos de amerikanska stridskrafterna i Europa, tillbakavisade i ett uttalande på torsdagen de påståenden som framförts av sir Fredrick Morgan att ankomsten av välutvecklade judar från Polen till Tyskland utgjorde ett bevis för att en världsomfattande judisk organisation höll på att skapas. Tanken på en världsomfattande judisk sammansvärjning är rent nonsens, sade Rifkind. De judar, som återvänt till sina hem i Polen möter en starkt fiendtlig inställning från den infödda befolkningen. Rifkind förklarade vidare, att han sett anslag på judarnas dörrar, i vilka invånarna uppmanats lämna Polen vid risk av dödsstraff.

I polska kretsar påstår man, att NEZ — den fascistiska underjordiska organisationens nationella krigsmakt — allmänt anses bära ansvaret för dessa övergrepp. Den begagnar sig i stor utsträckning av hotbrev till judarna. Ingen förnekar att det verkligen är fråga om en utvandrings.

Fusk vid sedelbyte kostar finska banker avsevärda summor.

Personer i små omständigheter kompenseras för sina förluster.

HELSINGFORS den 3. (TT) Det har konstaterats att vissa banker vid sedelbytet handlat i strid med statsrådets beslut, varför de kommer att förlora hälften av det sedelbelånet som de hade efter kl. 21.30 på måndagen. Meddelandet om halveringen av sedelvärdet gavs kl. 21.30 på måndagen. De banker, som mottagit sedlar efter detta klockslag får nu finna sig i att dessa sedlar förlorar hälften av sitt värde och bankerna får själva bära förlusten. Finansminister Törngren förklarade vid en presskonferens på torsdagskvällen att ministeriet på grund av att vissa personer i små ekonomiska omständigheter oförskyllt drabbats av tvångslagens bestämmelser vid sedelbytet nu överväger åtgärder för att hålla dessa personer skadeslösa.

Vidare meddelade finansministeriet att sedan uppgiften om det förestående sedelbytet spritts bland allmänheten levererades det till penninginstitutet cirka två miljarder mark i stora sedlar.

Äre vintersportplats' grundare död.

ÖSTERSUND den 3. (TT) Förre överingenjören vid Stockholms el-verk, Karl Olof Rahm, avled på torsdagen i sitt hem i Äre. Han var född 1878. Ingenjör Rahm var initiativtagare till och grundläggare av Äre som turist- och vintersportplats.

Belgiern Spaak favorit till posten som FN-president.

Resolutioner till församlingen måste vara inlämnade i dag.

LONDON den 3. (TT) Inom de närmaste 24 timmarna måste världens nationer kungöra sin avsikt att framlägga resolutioner inför FN:s generalförsamling, som sammanträder nästa torsdag, skriver Reuters politiske medarbetare.

Vid FN-organisationens första sammanträde torde val av president bli en av de viktigaste uppgifterna. För ögonblicket tycks belgiske utrikesministern Spaak vara favorit. Ett annat problem av särskilt intresse är valet av generalsekreterare i FN-organisationen. Eftersom organisationens högkvarter skall förläggas till Amerika räknar man allmänt med att en europé kommer att väljas för balansens skull. Ett annat viktigt beslut som måste fattas är att utse de sex nationer som skall vara med i säkerhetsrådet tillsammans med England, Amerika, Ryssland, Kina och Frankrike. Man tror att Kanada, som känner till atomhemligheten, blir ett av de sex valda länderna.

Sjökapten i Strömstad får förmålig belöning för räddningsbragd.

STOCKHOLM den 3. (TT) Sjökapten Ragnar Coster, Strömstad, har av kommerskollegium tilldelats 1945 års belöning ur "Emile Robins donation". Som befälhavare på stockholmsångaren "Nämö" räddade han i södra Östersjön natten till 4 mars 1944 två män från den förlösta danska motorskonaren "Mary Lass". Från Nämö hade observerats en flotta, på vilken låg två till synes hårt medtagna män. Mycket hård ostlig snöstorm rådde. Fartyget manövrerade så att floten kom i lä. Detta var riskfyllt, då fartyget måste gå ut ur den svepta rännan. Med besättningshjälp togs de båda förlösta männen ombord, där de sköttes om. De landstades därefter i Malmö och fördes till sjukhus.

Brittiska flottans flyg är det effektivaste i världen.

Tekniskt mera fulländat än det kvantitativt överlägsna amerikanska flyget.

LONDON den 3. (TT fr. Reuters.)

Den brittiska flottans flygvapen har de senaste månaderna utvecklats till att bli det kanske mest effektiva sjöflygplan som existerar. Fastän det i storlek inte kan jämföras med det amerikanska marinflyget, har tekniska förbättringar både i fråga om hangarfartyg och flygplan gett det brittiska marinflyget stor slagkraft. Flottans chefer har lärt sig en läxa av de nästan katastrofala förlusterna, som kulminerade i sänkandet av slagkeppen Prince of Wales och Repulse i Fjärran Östern. Värdet av vissa av de förbättringar som vidtagits på de brittiska hangarfartyg kunde iaktas, då de japanska självmoordplanerna anföll mot allierade flottorna utanför ön Okinawa vållade de allierade svåra förluster. De pansardäck med vilka de brittiska hangarfartyg var utrustade, hindrade inte endast att vitala delar av fartyget skadades, t. ex. flygplanhissar, utan lokaliserade också de eldsvador som anställdes av flygplan som försökte slå på flygdäcket, vilket utgjorde en allvarig fara för de amerikanska hangarfartygen, som har trädäck. Tre brittiska hangarfartyg, inklusive Indefatigable och Victorious, som träffades av fem japanska självmoordplan, var bara ur strid ett par timmar, medan amerikanska hangarfartyg måste återvända till sina tuksentals mil skägga reparationsbaser.

17,000 kr. stals på resanderum.

FILIPSTAD den 3. (TT) En större penningstöld begicks natten till onsdagen i Filipstad, då en cementarbetare från Stockholm, som var inboppsad i ett resanderum i staden, blev fränstulen 17,000 kr., som han hade i en plånbok. Stölden anmäldes till polisen, som har ett klart spår att följa. Förövaren, en skopparbetare, har gripits.

Gasturbinen - en ny förstklassig svensk uppfinning

Svenskt patent förvärfvades av amerikansk firma.

STOCKHOLM i dag (TT) Gasturbinen bygger på en revolutionerande princip, som efter flera årtiondens experiment utvecklats, så att fullt godtagbara resultat föreligger, förklarar marinöverdirektör Quistgaard för Sv. D. med anledning av uppgiften från London, att brittiska ingenjörer byggt en gasturbin.

En intensiv forskning har sedan åtskilliga år pågått hos Ljungströms Ångturbin och civilingenjör Alf Ljusholm i Stockholm har gjort flera viktiga uppfinningar och nykonstruktioner. Världskrigets utbrott bromsade utvecklingen, men de krigförande nationernas intresse väknade snart åter. Den amerikanska firmen Elliot förvärfvade 1942 licens på Ljusholms patent, som ägs av Ljungströmsbolaget och en turbin för gasturbiner konstruerades, som i slutet av 1944 provades med utmärkt resultat.

Den beräknade verkningsgraden var här ca 30 proc. De marina myndigheterna i Sverige är självfallet mycket intresserade av utvecklingen och utnyttjat av gasturbiner vid flottan har sedan flera år planerats, säger överdirektör Quistgaard.

Fyra svenskar i Moskva fängelse

Därav tre svenskor som äro tyska medborgare efter giftermål.

STOCKHOLM i dag. (TT). Utom den svenske journalisten Edvard af Sandeberg finns, enligt DN, ytterligare tre svenskfödda kvar i Moskva, dit de forts från Berlin. De är en fru Meyer-Gertner samt en fru Spitt-Dos med sin dotter, alla med tyskt medborgarskap efter giftermål med tyskar. De svenska myndigheterna vet dock inget närmare om deras öde, lika litet som man vet närmare om hur hr Sandeberg har det, trots påståttningar hos de ryska myndigheterna.

På KFUM i Stockholm eller hos de danska myndigheterna känner man ej heller till något om var den i svensk krigsfångenhjälps anställda danske pastorn Chr. Christiansen befinner sig, endast att han i somras fördän från Berlin till Moskva och där kvarhölls.

Franco vill ha don Juan på tronen.

Men själv styra landet.

LONDON i dag. (TT från Reuters.) Enligt New Chronicles korr. i Lisabon, har Franco inbjudit den spanske tronpretendenten don Juan att överta den spanska tronen — men med Franco och hans parti fortfarande vid makten.

Juan sägs vilja återvända endast om han får fria händer att styra landet.

NILS HOLGERSSONS FÄRD ÖVER SVERIGE KOMMER ATT FILMAS

Aeroservice skåtar inspelningen.

STOCKHOLM i dag. (TT). Nils Holgersons färd över Sveriges land med vildgässen kommer enligt St.-T. att filmas i år av Aeroservice.

Tågolycka i Böhmen

En följd av bristen på järnvägs-personal.

MALMÖ i dag. De hårt pressade tjeckiska järnvägsarna drabbades på nyårsdagen av en svår olycka skriver SDS.

På en sydböhmisk linje, där trafikreglerna på grund av personbristen förenklats, försummade föraren på ett pensontåg att stoppa i en angiven korsning. Följden blev en kollision med ett annat pensontåg. Loken körde upp i varandra, och även flera personvagnar blevo ramponerade. Olyckan krävde dessutom fem dödsfall och trettiot fem skadade.

TURKIETS beredskap förstärkes.

Över en miljon under vapen.

Enligt meddelande via Rom från Turkiet har Turkiets mobiliserade styrkor, som redan omfattat över en miljon man, ytterligare förstärkts telegrafarar SDS:s korr i Zürich. Sovjettrupperna vid den turkiska östgränsen vidtagna omfattande förberedelser om viktiga konsultationer lära ha ägt rum mellan Ankara, Kairo och andra arabiska huvudstäder.

Mjölkestreiken har uppskjutits till 21 januari.

I VÄNTAN PÅ K. M.TS BESKED

Leveranser till sjukhus och barn garanteras.

STOCKHOLM den 2. (TT).

Den planerade mjölkestreiken har uppskjutits. RLF:s centralstyrelse, som behandlade frågan på torsdagen, fastställde dagen för mjölkleveransernas inställande till måndagen den 21 januari. Centralstyrelsen meddelade på torsdagskvällen:

RLF:s centralstyrelse behandlade vid sammanträde i Stockholm på torsdagen frågan om inställande av mjölkleveranserna, därsest förbundets framställning till regeringen om en höjning av mjölkpriset med 3 öre per kilogram icke bifalles.

Livsmedelskommissionen, som av regeringen fått i uppdrag att yttra sig över framställningen, har meddelat förbundet att framställningen är under utredning samt förklarat sig utgå från att planerna på en eventuell mjölkkonflikt icke kommer att sättas i verket förrän kommissionens uttalande avgivits och ärendet behandlats av k.m.t.

I anledning härav beslöt centralstyrelsen att fastställa dagen för mjölkleveransernas inställande till måndagen den 21 januari, därest jordbrukets krav dessförinnan icke tillmötesgåtts eller förhandlingar inletts. Centralstyrelsen har redan förut meddelat livsmedelskommissionen att jordbrukarna i händelse av en mjölkkonflikt ställer vissa kvantiteter mjölk till förfogande på sjukhus och andra liknande inrättningar samt till barn under 2 år att fördelas genom livsmedelskommissionen.

vice. Flygtograf Oscar Bladh kommer att sköta kameran och meningen är, att följa våren upp genom Sverige och sedan ta hösten på återvägen. Nils Holgerson-figuren kommer givetvis att finnas med och sedan har man för avsikt att dramatiska ansett. Filmen skall bli av ordinarie längd.

Dagens namn:
RUT.
Solen går upp kl. 8,57 och ned kl. 3,37.

Morgondagens namn:
HANNA.
Solen går upp kl. 8,57 och ned kl. 3,38.

SJUKBESÖK.

Doktor A. är på sjukbesök i en by. När han passerar en gumma, vars man varit sjuk och vårdats av doktor A., sticker han ut huvudet genom blifurten och frågar:

— Hur är det med Anders, mor Anna?

— Inget svar. Doktern frågar igen. Fortfarande inget svar.

— Varför svarar Anna inte, hör inte Anna vad jag säger?

— Varpå mor Anna utbrister:

— Kost har någgra svara?

Middag hos stadsrådet N. N. Bland gästerna befinner sig assessorn A., känd för sina sociala intressen.

Efter middagen blir det kaffe. Stadsrådet till assessorn:

— Assessorn dricker ju inte kaffe?

— Jo, assessorn drack kaffe.

— Men ni röker inte?

— Jo, han tog gärna en cigarr efter middagen.

Stadsrådsman stod en stund och funderade:

— Då minns jag alltså fel.

Likörglaset bjöds omkring. Stadsrådsman:

— Likör dricker inte assessorn?

Men assessorn drack även likör.

Samtalen förtärlar och maten kommer så småningom in på assessornas speciella område och det visar sig att han är ordförande i en sedlighetsförening.

Stadsrådsman, som hela tiden suttit i tytt begrundan, spritter plögligt till:

— Ja, där ha vi det alltså. Jag tyste ju i att det i alla fall var något man inte kunde bjuda assessorn på.

Petter i Storkåra var känd för sin snällhet och hans tjänstefolk fick nöja sig med den enklaste kost som kunde uppböras. Den bestod mestadels av bröd, strömming och surmjölk. Smär såg de anställda aldrig skymten av.

En dag hände det sig att Petter, när han kom till på åkern där drängarna arbetade, fick syn på en strömming vid vägen. Han brukade genast upp för detta uppträdande släsi och röt till en av drängarna:

— Vem i Helgoland är det som kastat mat på vägen!

Drängen gick då fram för att se vad det var, och när han fick syn på strömmingen röt han i sin tur:

— Har du inte kommit längre än, din tusan, och jag som skickade dej hem efter smör för över en timme sen!

Petter avlägsnade sig hastigt från åkern. Men efter den dagen fick drängarna smör med i matacken.

SVAR SÖRG.

En lappgubbe från Stora Luleå lät hade fått sorg. Hans gumma hade dött på morgonen. Fram på dagen kom en schackmästare förbi och hälsade på lappgubben. Gubben, som tyckte om starkvaror, frågade schackmästaren om han inte hade en tröstar. Denne tog upp en flaska och gav gubben en sup. Efter denna sade gubben med mycket sorg i stämman:

— En till, lindra sorgen, sörjer än!

— Kan du säga mig ett djur som gör nytta?

— En ox.

— Rätt. Och ett som man har mera för nöjes skull?

— En gungkätt.

DANSKA MARINSSOLDATER

SANDAS TILL GRÖNLAND.

STOCKHOLM i dag. (TT).

Det har, enligt ett köpenhamnsmeddelande till DN, nu bestämts, att danska marinsoldater skall stationeras på Grönland för att markera, att Danmark på nytt tagit denna koloni i besittning.

Ogräsen under vintern

AV DR. ALFR. ASLANDER.

Vad stort sker, sker tyst, är en gammal observation. Sanningen härav bekräftas ofta. Och ej minst när det gäller ogräsen bekämpande ha vi på allanledning erinra oss detta visdomsord. Det ges flera drastiska åtgärder mot ogräsen, som snabbt ge mycket märkbara resultat. Vi ha besprutning och beströfning, vi kan lätt utrota åkertistel och hästhov med klorat och vi kunna genom lämpliga trädesmetoder döda alla ogräs. Detta är verkligt demonstrativa metoder, där vi genast se resultatet. Och förvisso böra dessa metoder komma till en långt större användning, än vad nu är fallet. De löna sig utomordentligt väl. Men här kommer ett men. Dessa drastiska metoder äro icke ensamma tillräckliga i kampen mot ogräsen. De måste åtföljas av många andra mera stillsamma åtgärder, om vi skola nå målet, som är ogräsfria åkrar. Ett eller annat drastiskt krafttag ger endast en tillfällig lättnad i ogräsplågan. Skola vi bli helt fria så måste alla medel samverka. Och de äro många. Här skall ett par underlåtenssyndare påpekas.

Vintern är i högsta grad en ogräspridningens tid. Med alla grödor hara rikligt med ogräsfrön törs hem till logar och lador. Det gäller att hindra deras återfärd till åkern. Tröskningen utföres till stor del under vintern. Därunder slarvas ofta med ogräsfröet, dels av okunnighet, dels av ren slöhet. Detta har sagt många gånger men det kan behövas många en gång till. Vid tröskning skall all ogräsfrö och all slösad nog tillvaratagras. Med tunga, mer eller mindre runda frön, sker detta lätt nog. De avskiljas utan större svårighet även med de enkla renningsanordningarna på ett tröskverk. Attnestone om man ej tröskare fortare än vad verket kan mottaga. Okynnesmatning medför ogräsfrön i halm och agnar. Svårare är problemet med tillseffron. Tisteiknopp kan innehålla grobara frön och tisteiknoppen bör hamma bland slösiden. Siss knopparna sönder i tröskverket, så gå fröna till halm och agnar.

Vad är att göra? Måla lagom nästigt. Tillvaratag ras alla skvill ogräsfrö och slösad, så att de icke på loggovel blandas med agnarna. Är såden svart bemängd med tistlar, som utvecklat "dunbollar" så bör både halm och agnar brännas. Eljest få vi snart ännu mera tistlar.

Ogräsfrö och slösad bör nog tillvaratagras. En penningräs rikligt förekommande, så bör ogräsfröet brännas, ty det är osmakligt. Annat ogräsfrö och slösad kan med fördel utfodras. Enligt utfodras undersökningar är ogräsfrö näringsrikare än havregröset. Men före utfodringen skall både slösad och gröda finnas. Det duger icke med gröpsen, som lämnar små frön oskadda. Genom att blanda två delar ogräsfrö med en del säd så blir det lätt att finna blandningen. Oblandat ogräsfrö fastnar gärna i kvarnen.

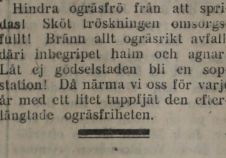
Agnarna böra helst brännas. De äro ogräsrika. Det kan vara att se på öret och förlora kronan att tillvaratagras agnar. Absolut outillat är att använda agnar till strö. Detta är att direkt sågörras. Och handla så rakt emot sitt eget intresse gör ingen förfärlig människa.

Stålgödseln är en stor ogräspridare. Huru vi än bära oss åt, så kommer gödseln alltid att innehålla en del ogräsfrön. Men vi kunna i hög grad förhindra att mängden blir övervridande. Ströfoder av olika slag samt agnar och gröpe innehålla ogräsfrön. Större skidana krossas väl till stor del under fodrets tuggning, men små frön gå oskadda genom foder-smältningsskanalen. Men dessa frön sägas i allmänhet endast en ringa del av gödselns ogräsfröhalt. Det mesta kommer dit på andra vägar.

Alla vägar böra till Rom och allt avfall inom en längre tid vill gärna samlas i gödselstaden. Det är detta avfall som framförallt gör gödseln till en svår ogräspridare. Bränn i stället allt avfall! Det lönar sig väl. Tag t. ex. det skräp som samlas i krubbor och på foderbord. Vanliga procedurer är att detta avfall kastas ner till djuren för att brukas som strö. Och så åker det ut i gödselstaden. Soporna på foderbordet kunna enkelt utfodras undersökningar innehålla tusentals ogräsfrön pr kg. Betänk så mångfaldiga miljoner frön detta blir under en vinter. Då förefaller det i högsta grad egendomligt att ogräsen icke alltid äro så talrika på våra åkrar att kulturväxterna helt förkavvas. Förklaringen är att Var Herre är de dars förmiddare. Under gödselns lagring förstöres dess bättre en del ogräsfrön. Men att det finns tillräckligt många kvar, det märks mer än väl på de blommande gödselhögar, som så ofta pryda trädesfalten under fösommar. Bränn foderbordsoporna!

Låt inte gödsel- eller komposthögen bli en svår ogräspridare.

Hindra ogräsfrö från att spridas! Sköt tröskningen omsorgsfullt! Bränn allt ogräsrikt avfall, däri inbegripit halm och agnar! Låt ej gödselsluden bli en sopstation! Då närma vi oss för varje år med ett litet tillväxt i den oförsländade ogräsråhelsen.

JOSE GHIAL, chefen för den landstygte republikanska spanska regeringen, har i en intervju uttalat, att han nu anser sigonblicket inne för Spaniens republikaner att skrida till handling och återta makten.

Vägdistrikt slipper efterbeskaffningen. Regeringen låter udda vara jämnt.

Regeringen beslöt i nyårskonseljen att inte vidtaga några som helst åtgärder med anknytning av de anmärkningar, som framskallits från nämnden för granskning av vägdistriktens förvaltning mot ett tiertal vägdistrikt för deras åtgärder närmast före eller i samband med vägförstatligandet. Nämnden ifrågasatte att statsverket skulle kräva återbetalning av en del belopp, som efterdebitering av vägskaft. Detta tillsytsrätt senare av statskontoret, som gick ännu längre och föreslog efterdebitering även på ytterligare ett håll.

Således föreslog bl. a. att Marka vägdistrikt i Västergötland skulle krävas på cirka 31,000 kr för att vägdistriktet utbetalat bidrag till enskilda utfartsvägar med detta belopp, oaktat det genom cirkulärskrivelse från kommunikationsdepartementet fått kännedom om att sådan utbetalning vore o-laglig.

Regeringen har emellertid nu beslutat att låta udda vara jämnt och inte kräva någon återbetalning av de anmärkta beloppen.

55-årig rysk ingenjör blev författare.

Började skriva under sjukdom, fortsatte på kvällarna efter arbetet.

En femtiofemårig rysk har debuterat som författare och hans verk, en stor roman om Port Arthur, har blivit en oerhörd framgång i Sovjet-Ryssland.

För några år sedan var Alexander Stepanov ett fullkomligt okänt namn inom litterära kretsar. Då var han nämligen ännu ingenjör och fast han redan då i många år arbetat på sin roman, hade han icke givit ut ett enda verk.

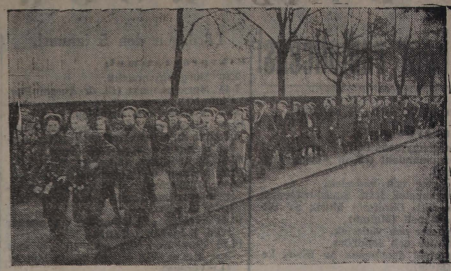
Romanen ger en både fängslande och historiskt riktig bild av Port Arthurs tragedi. Tidsbilden som blir bakgrunden är bred och rörande. Den visar också att det icke var den ryske soldaten utan självhärskardom, obegäva mutkolvar och generaler från hovkretsarna som buro skulden. Men "Port Arthur" ger också många porträtt av hederliga och modiga ryska generaler, unga officerare, soldater och matrosor, som utförde underverk av hjältemod och militär skicklighet.

— Jag är en ung författare, fastän jag snart fyller 55 år, berättar Stepanov. Mina förfäder ha sedan många generationer varit officerare och själv är jag f. d. artilleriofficer.

— 1904 var jag med om Port Arthurs försvar. Min far var kapten och batterichef vid den s. k. elektriska klipper, men då kriget bröt ut, flyttades far till batteriet vid Lilla Örnboet. Jag var 14 år gammal och fick bli fars ordonnans samt dessutom vattenbärare. Ofta har jag med risk för livet vatten till de längst framskjutna ställningarna och ofta hände det också att far skickade mig att kontrollera att pjäskritarna ställde in kanonerna rätt — den stora massan av soldaterna var analfabeter. Men de slogos som verkliga hjältar. I elva månader höllo de stånd i den dåligt utrustade fästningen trots brist på ammunition och trots odugligt överbefäl.

Efter kapitulationen begav jag mig tillsammans med far och hans soldater, som han inte ville skiljas ifrån, under japanisk eskort till Dalnij. Därifrån sändes vi till Nagasaki. Det var bitande kallt och inte mer än hälften av fars kompani lyckades överleva strapatserna. Som minderårig fick jag återvända till Ryssland från Japan. Först genomgick jag kadettskolan och därefter ett teknologiskt institut. Så blev jag själv officer och efter oktoberrevolutionen inträdde jag genast i Röda armén. 1921 demobiliserades jag efter en svår sjukdom. 1933 kom en ny svår sjukdom som hindrade mitt arbete som ingenjör och forskare. I sjukängen hade jag gott om tid och började skriva. Men när jag skulle fästa mina minnen på papperet, upptäckte jag att de voro för vaga och jag måste börja studera massor av verk om Port Arthur. I fem år läste jag över 200 böcker — och sedan tog det tre år att skriva. På dagarna arbetade jag som ingenjör med mina tekniska kalkyler och på kvällarna skrev jag. 1941 var den andra de-

Landsbygdens ungdom leder stort.

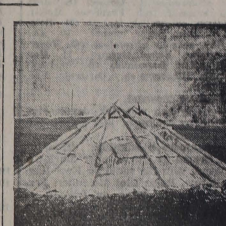
Stor! A i alla ämnen uppnåddes av en yngling från Knivsta, Åke Sandensköld, vid julens stora real-examen för hermodspriavistaler i Malmö. Det torde vara första gången i privatistexamen historia, som detta fenomenala resultat noterats. Sandensköld, som är son till en skogvaktare och äldst bland 8 syskon, har under studietiden arbetat i skogen och i jordbruk. En del av studierna har han benodrat som brandvakt i ett brandtorn. En kamrat till honom, Olle

Gottrifsson från Häbol i Dalsland kom som god tvåa med 2 A och 1 a. Han är bara 15 år och har dölvis läst realskolekursen under de två sista åren i folkskolan. I privatistexamen godkändes allt som allt 107 elever, samtliga efter studier vid Hermods. Det övervägande flertalet eller 83 elever kom från landsbygdskommunerna, nya realskolor, de s. k. Roberts-försskolorna, som alltså hävdat sig på ett utomordentligt sätt.

Kalkningens lönsamhet

AV AGRONOM CARL LARSSON.

Att kalkning på sura jordar är en lönsam åtgärd framgår av resultaten från de lokala kalkningsförsök, som utförts i rätt stor omfattning. En sammanställning av försöksresultaten visar, att effekten av kalkningen är störst vid låg markreaktion (pH mindre än 5,5), faller rätt avsevärt inom nästa reaktionsklass (pH 5,5—5,9), och har vid ett pH-värde av 6,0 eller däröfver i medellert ej varit tillräckligt, att betala kalkkostnaden. Undantag finnes givetvis och härvid spelar jordbrukets intensitet och grödornas art en betydande roll. Av resultaten framgår vidare, att en kalkgiva på upp till 3 ton CaO pr hektar har stora utskilts att betala sig på fast marksjordar med en reaktion av pH 5,5 eller lägre. Den har i försöken, efter ett värde på skördeökningen av 20 öre pr foderenhet, redan efter tre skördeår i medellert betalat sig med nära 100 kr pr ton. Inom reaktionsklassen pH 5,5—5,9 synes däremot lönsamheten givan ej nämnvärt öka överstiga 2 ton CaO pr hektar, som med samma foderenhetspris efter fyra skördeår betalat sig med i genomsnitt 80 kr pr ton. Med ytterligare stigande pH-värde minskas i allmänhet kalkningens lönsamhet. En underhållskalkning

Kalk, som ej skall onödigt användas, bör efter hemkomsten täckas väl som skydd mot regn och snö.

kan dock ofta vara väl motiverad även vid ett något högre pH-värde. Inom sockerbetodlande områden kan sålunda kalkningen visa god lönsamhet även vid en reaktion av pH 6,0—6,5.

Till sist ett råd till de jordbrukare, som skaffa hem kalk under vintern eller över huvud taget relativt lång tid innan kalken kan spridas. Täck över kalkhögarna väl, så att de skyddas för nederbörden. Ofta ser man dylik hemkörd kalk upplagd i högar på åkern i veckor och månader utan något skydd. Strukturen förändras och kalken blir svår att sprida om den ej lagras på rätt sätt. (J. N.)

len avslutad och den tredje delen måste komma till under krigets oroliga dagar. Läsarna hjälpte mig mycket i mitt arbete. Liksom en ingenting underkastat sitt projekt undersökning, så lät jag min bok undgå en grundlig och offentlig granskning av läsarna.

— I augusti 1942 närmade sig nazisterna Krasnodar, den nordkaukasiska stad där jag bodde. Jag begav

mig med flyg till Moskva och lämnade mina femtusen manuskriptdelar kvar i Krasnodar. Ett halvt år kunde nazisterna hålla sig kvar i Krasnodar och mitt manuskript svävade vida tiden i stor fara eftersom tyskarna lämnade antinazistiska flygblad i alla skrivna och tryckta papper. Men det fanns en som trots det gömde papperen — min förra elev, ingenjör Maria Misjurova.

Välkommen i kedjan av auktoriserade återförsäljare för

Bröderna Olsson Markaryd

Tel. verkstad o. kontor 38
Ank. Karl Olsson bost. 38
Erik Olsson bostad 89

För Markaryd och Ljungby med omnejd.

Vi hoppas snart få glädjen introducera någon av de nya modellerna, och inom kort kan Ni hos Bröderna Olsson erhålla en förstklassig service med god tillgång till original reservdelar för våra märken.

PLYMOUTH DE SOTO FLYING STANDARD FARGO

A.-B. NYKÖPINGS AUTOMOBILFABRIK

